

29. Rakennusvirasto

HALLINNOLLINEN OSASTO

ORGANISAATIO JA HENKILÖKUNTA

Hallinnollinen osasto on rakennusviraston organisaatiossa jaettu kansliatoimistoon ja henkilöasiaintoimistoon.

Kansliatoimiston tehtävänä on lähinnä yleisten töiden lautakunnan ja rakennusviraston hallintaan liittyvien tehtävien hoitaminen, kuten lautakunnan ja sen asettamien jaostojen esityslistojen ja pöytäkirjojen laatiminen, lautakunnan sekä viraston kirjeenvaihdosta huolehtiminen, kirjaaminen, sopimusten ja lainopillisten lausuntojen laatiminen yms.

Henkilöasiaintoimiston tehtävänä on puolestaan lähinnä rakennusviraston henkilökuntaa koskevien yleisten sosiaalisten tehtävien hoitaminen, kuten esimerkiksi sairaus- ja tapaturmakorvausasiain, eläkeasiain yms. valmisteleminen.

Henkilökunnan vahvuus oli 30.12.1965 (v. 64) yhteensä:

- 18 (18) vakinaista viranhaltijaa,
- 4 (4) tilapäistä viranhaltijaa,
- 24 (23) työsopimussuhteessa olevaa kk.palkkaista toimihenkilöä.

Osaston päällikkönä toimi lainop.kand. Olavi Juuti, kansliatoimiston päällikkönä varatuomari Eero Tyllinen sekä henkilöasiaintoimiston päällikkönä dipl.ins. Valmu Ranta. Osastosihteereinä toimivat varatuomarit Aimo Himberg ja Salme Vaismaa, viimeainittu eroamiseensa 17.9.1965 asti sekä 15.10.1965 lukien varatuomari Kaija Somiska.

TOIMINTA

Hallinnollisen osaston toiminta on edelleen kehittynyt ja laajentunut. Kansliatoimiston henkilökunta on hoitanut normaalisten tehtäviensä lisäksi Kallion virastotalon rakennustoimikunnan kirjaamis-, konekirjoitus- ym. kansliatehtävät. Samoin on Jäähallin rakennustoimikunnan ja Kaupunginteatterin rakennustoimikunnan aiheuttamat toimistotyöt tehty kansliatoimiston avulla. Kunnallisten viranhaltijain ja työntekijäin eläkelain astuttua voimaan 1.7.1964 on henkilöasiaintoimistossa jouduttu käsittelemään eläkeasioita sekä uuden eläkesäännön perusteella että Helsingin kaupungin viranhaltijain eläkesäännön mukaan, ja valintaoikeuden ollessa voimassa on useiden eläkkeelle siirtyneiden osalta jouduttu laskemaan molempien eläkesääntöjen mukainen eläke. Sairausvakuutuslain tultua voimaan 1.9.1964 on henkilöasiaintoimisto suorittanut päivä- ja äitiysrahaohakemusten laatimisen edelleen sairausvakuutustoimistoihin käsiteltäviksi. Vuoden 1965 aikana on sairausvakuutusmaksuja kertynyt rakennusvirastolle yhteensä 463 027,85 mk.

Henkilöasiaintoimistossa käsiteltiin kertomusvuoden aikana yhteensä 224 eläkeanomusta sekä 39 hautausavustusanomusta.

Eläkkeelle siirtyi:

- iän perusteella 87 henkilöä
- sairauden perusteella 53 »
- tapaturman perusteella 1 henkilö

Leskieläkkeitä myönnettiin:

- työsuhteessa kuolleen leskelle 21
 - eläkkeellä kuolleen leskelle 62
- Helsinki-mitali esitettiin myönnettäväksi 24 henkilölle
Kaupunkiliiton ansiomerkki esitettiin myönnettäväksi 46 henkilölle.

TAPATURMAT RAKENNUSVIRASTON TÖISSÄ

Kertomusvuoden aikana vahingoittui tapaturmaisesti kaikkiaan 1 155 työntekijää, joille maksettiin vahingonkorvausta yhteensä 576 767,76 mk.

Tapaturmat jakautuivat osastoittain seuraavasti:

Katurakennusosasto	360	tapaturmaa
Talorakennusosasto	407	»
Puhtaanapito-osasto	168	»
Puisto-osasto	97	»
Konevarikko	71	»
Hankintatoimisto	6	»
Kk.palkkaiset	46	»
	<hr/>	
	Yhteensä	1 155 tapaturmaa

Työntekijät oli vakuutettu Vakuutusyhtiö Pohjolassa siten, että kaupunki on vastannut kaikista vakuutuksista aiheutuneista menoista. Sille maksettiin v. 1965 aikana tapaturmavakuutusmaksuja ja elinkorkoja kaikkiaan seuraavasti:

	mk
Hallinnollinen osasto	363
Yleinen osasto	4 535
Katurakennusosasto	273 773
Talorakennusosasto	163 855
Puhtaanapito-osasto	83 707
Puisto-osasto	23 120
Konevarikko	27 411
	<hr/>
	Yhteensä 576 767

Rakennusviraston kassan kautta maksettiin korvauspäätösten perusteella päivärahaosuutta kaikkiaan 415 093,90 mk.

Huomautus

Maaliskuussa esiintyi eniten varsinaisia sairauksia, jota lisäsi influenssaepidemia, tapaturmien aiheuttamien sairauksien supistuessa suhteellisesti verrattain vähiin. Kesäkuukausina sensijaan varsinaiset sairaudet vähenivät minimiinsä, tapaturmista johtuvien sairauksien vuorostaan lisääntyessä. Tätä kuvaa havainnollistaa oheinen piirros.

YLEINEN OSASTO

ORGANISAATIO JA HENKILÖKUNTA

Yleiseen osastoon kuuluvat ne taloudelliset ja teknilliset toimistot ynnä laitokset, jotka palvelevat viraston toimintaa kokonaisuudessaan. Nämä ovat: kassa- ja tilitoimisto, hankintatoimisto, järjestelytoimisto sekä konevarikko.

Osastolle kuuluvien rakennusvirastoa palvelevien tehtävien lisäksi yleinen osasto antaa lausuntoja kaupungin muille elimille, maksaa palkat myös satamarakennusosaston työmailla, toimii kaupungin yhteishankintaelimenä, vuokraa eräitä tarvikkeita ja työkoneita sekä suorittaa tilaustöitä kaupungin toisille laitosille.

Kassa- ja tilitoimiston henkilökunnan vahvuus oli 31.12.1965 (v. 64) yhteensä:

- 21 (22) vakinaista viranhaltijaa,
- 4 (5) tilapäistä viranhaltijaa,
- 7 (3) työsopimussuhteessa olevaa kk.palkkaista toimihenkilöä,
- 3 (3) työsopimussuhteessa olevaa tuntipalkkaista toimihenkilöä.

Hankintatoimiston henkilökunnan ja työntekijäin vahvuus oli 31.12.1965 (v. 64) yhteensä:

- 21 (20) vakinaista viranhaltijaa,
- 2 (2) tilapäistä viranhaltijaa,
- 11 (10) työsopimussuhteessa olevaa kk.palkkaista toimihenkilöä,
- 48 (46) työntekijää.

Järjestelytoimiston henkilökunnan vahvuus oli 31.12.1965 (v. 64) yhteensä:

- 1 (—) vakinainen viranhaltija,
- 1 (1) tilapäinen viranhaltija,
- 7 (8) työsopimussuhteessa olevaa kk.palkkaista toimihenkilöä,
- 2 (1) työsopimussuhteessa olevaa tuntipalkkaista toimihenkilöä.

Konevarikon henkilökunnan ja työntekijäin vahvuus oli 31.12.1965 (v. 64) yhteensä:

- 18 (16) vakinaista viranhaltijaa,
- 3 (3) tilapäistä viranhaltijaa,
- 20 (22) työsopimussuhteessa olevaa kk.palkkaista toimihenkilöä,
- 256 (258) työntekijää.

Osaston päällikkönä toimi tekn.lis. L e m m e t t y S a l m e n s a a r i, kassa- ja tilitoimiston päällikkönä kamreeri, dipl.ekonomi U l l a K o n t u l a, hankinta-toimiston päällikkönä ekonomi L e o M o l a n d e r, järjestelytoimiston päällikkönä dipl.ins., ekonomi E r k k i E l o m a a sekä konevarikon päällikkönä 16.6.1965 saakka dipl.ins. T i m o K a r e o j a ja sen jälkeen viransijaisena insinööri E r k k i K a t a j i s t o.

TOIMINTA

Erikoista huomiota on kiinnitetty työsuhteasiainhoitoon. Toiminta aloitettiin järjestelytoimistossa, mutta siirrettiin tarkoituksenmukaisempaan kesäkuussa vakinaisesti kassa- ja tilitoimiston yhteyteen.

Laskentatoimen ja hankintojen hoidossa ei ole tapahtunut muutoksia. Virasotalossa olevan tilanpuutteen vuoksi siirrettiin järjestelytoimisto kokonaisuudessaan tilapäisesti entiseen rahatoimiston huoneistoon Kauppatorin varrella. Korjaamoiden toiminta jatkui entiseen tapaan. Omien työkoneiden sijoittaminen työmaille ja vieraiden työkoneiden vuokraaminen on hoidettu keskitetysti.

KASSA- JA TILITOIMISTO

Kassa- ja tilitoimiston tehtävät jakautuivat neljään osaan:

- kirjanpitoon,
- palkkalaskentaan,
- kassatoimeen sekä
- työsuhteasiainhoitoon (16.6.1965 alkaen).

Tilitositteita kertyi yhteensä seuraavasti:

— maksumääräyksiä	67 675 kpl	(v. 64	63 805)
— kassatositteita	20 751 »	(»	14 186)
— muistiotositteita	4 525 »	(»	4 270)
	Yhteensä	93 247 kpl	(v. 64 82 261)

<i>Laskutuksia kertyi yhteensä</i>	81 881 kpl	(v. 64	8 699)
<i>Lähetteitä kertyi</i> »	1 826 »	(»	1 406)
<i>Tilivientejä kertyi</i> »	217 203 »	(»	182 650)

Hallinnollinen momenttikirjanpito on suoritettu kahdella Exacta-kirjanpito-koneella. Momenttikirjanpidon sivutuotteena annettiin lävistetyillä reikäkorteilla alamomentteja koskevat primääritiedot Tkk:ille, jossa alamomenttikirjanpito hoidettiin. Velallisten reskontrakirjanpidossa käytettiin myös Exacta-konetta ja velkojain reskontrakirjanpidossa kahta Addo-kirjanpito-konetta.

Palkanlaskenta on suoritettu Tkk:ssa toimiston antamien aikailmoitusten mukaisesti. Satamarakennusosaston työläispalkat maksettiin entiseen tapaan rakennusviraston kassa- ja tilitoimiston toimesta.

Rakennusvirasto toimii itsenäisenä kassavirastona. Kassanvaihto oli v. 1965 7 648 433 mk (v. 64 6 922 216 mk).

Tarkoituksella pyrkiä yhtenäiseen menettelyyn työehtosopimusta ja työntekijöiden palkkausta koskevien asioiden käsittelyssä rakennusvirastossa, keskitettiin näiden neuvonta ja ohjaus yleisen osaston järjestelytoimistosta kassa- ja tilitoimistoon siirtyneelle työsuhteohitajalle.

Toisen puolivuotiskauden aikana jatkettiin järjestelytoimistossa suoritettua haitallisten työolosuhteiden arvostuksen edelleenkehittelyä sekä suoritettiin muita v. 1966 työehtosopimukseen liittyviä tehtäviä yhteistyössä palkkalautakunnan toimiston kanssa. Vaikkakin työsuhteasiain keskittäminen on vasta kehittymässä, on yhteistyö osastojen välillä saatu alkuun ja suoritettu eräitä osastojen toimeksiantoja.

Määrärahojen käyttö sekä kaupungin muille virastoille ja yksityisille suoritettut työt olivat v. 1965 seuraavat:

	mk		mk
Vuoden 1965 määrärahojen käyttö	104 096 275	(v. 64	89 012 161)
Edell. vuosien siirtomäärärahojen käyttö	62 692 704	(»	42 457 928)
Työllisyysmäärärahojen käyttö	6 016 849	(»	1 817 168)
Muille virastoille suoritettut työt	10 594 849	(»	9 607 291)
Yksityisille suoritettut työt	1 933 799	(»	751 871)
	Yhteensä	185 334 622	(v. 64 143 646 419)

Taulukko — Tabell — Table 2.

Rakennusviraston menot vuosina 1956—1965¹
 Byggnadskontorets utgifter åren 1956—1965¹
 Expenditure of the Office, 1956—1965¹

Vuosi År Year	Tilivuoden määrärahojen käyttö Förbrukning av räkenskaps- årets anslag Sums used during finan- cial year	Ed. vuosien siirtomäärä- rahojen käyttö Förbrukning av överförda anslag från tidigare år Sums trans- ferred from previous year used	Työllisyys- työt Sysselsätt- ningsarbeten Provision of work	Kaupungin muille viras- toille ja lai- toksille suo- ritetut työt Arbeten för stadens övri- ga ämbets- verk Work for other city depart- ments and authorities	Yksityisille suoritettut työt Arbeten för privata uppdrags- givare Work for private people	Menot yhteensä Utgifter sammanlagt Total expenditure		Muun- toke- roin Trans- pone- rings- koeffi- cient Con- versio- n coef- ficient	Kaup. asukas- luku Stadens invånar- antal City popula- tion	Menot asukasta kohden Utgifter per invå- nare Expen- diture per in- habitant mk
						Todelliset Verkliga Actual	Muunnettuina Transponerade Converted			
1956	36 258 265	8 870 201	30 831	14 807 028	4 732 518	64 698 843	95 107 299	1,47	412 195	230,—
1957	43 883 978	13 566 524	5 856 030	13 116 934	4 117 024	80 540 490	107 924 256	1,34	421 160	256,—
1958	50 869 143	19 422 989	22 019 641	18 767 047	3 618 670	114 697 490	142 224 887	1,24	431 049	329,—
1959	46 702 652	19 732 763	16 724 566	16 658 479	8 456 418	108 274 878	135 343 597	1,25	441 678	306,—
1960	46 992 571	19 868 316	2 586 150	16 213 426	9 123 211	94 783 674	113 740 408	1,20	448 315	253,—
1961	53 534 317	27 784 497	1 038 080	22 122 891	2 727 692	107 207 477	127 576 897	1,19	457 121	279,—
1962	66 707 846	25 173 535	640 602	21 160 712	5 430 781	119 113 476	139 362 766	1,17	467 371	298,—
1963	68 708 758	40 602 272	141 141	20 020 636	1 330 829	130 803 636	147 808 108	1,13	477 110	309,—
1964	89 012 161	42 457 928	1 817 168	9 607 291	751 871	143 646 419	149 392 275	1,04	487 422	306,—
1965	104 096 275	62 692 704	6 016 993	10 594 849	1 933 799	185 334 622	185 334 622	1,00	494 796	374,—

1) Menot todellisina sekä muunnettuina virallisen indeksisarjan »Tukkuhinnat, kaikki tavarat jossa vuosi 1913 = 100» mukaan.

1) Utgifterna verkliga samt transponerade enligt officiella indexserien »Partiprisen, alla varor där året 1913 = 100».

1) Actual expenditure and expenditure converted according to the official wholesale price index 1913=100.

OMAIUUSTASE

Aktiivat	1965		1964	
R a h o i t u s a k t i i v a t:				
Kassavarat:				
Käteisvarat	38 657		33 917	
Shekkitili	400 132		187 716	
Postisiirtotili	<u>165 114</u>	603 904	<u>22 130</u>	243 764
Ennakkovarat:				
Alitilittäjät		29 773		30 981
Velalliset:				
Ennakkosuoritukset hankki- joille	15 460		32 055	
Sekalaiset	<u>43 451</u>	58 911	<u>15 933</u>	47 988
Tulojäämät:				
Sekalaiset		596 218		430 804
Varastot:				
Rakennustarvikkeita	1 550 230		1 504 548	
Reunakiviä, sepeliä ja sement- tiputkia	322 396		107 350	
Koneosia	871 859		1 077 404	
Konttoritarvikkeita	12 726		15 127	
Muut tarvikkeet	<u>2 883</u>	2 760 095	<u>4 856</u>	2 709 285
Ennakkomenot:				
Varsinaisten menojen ennakot	—		1 144	
Pääomamenojen ennakot	—	—	49 624	50 769
Talletetut vieraat arvopaperit		492 683		12 974
Laskennalliset saatava:				
Nostamattomat määrärahat		56 027 476		90 253 273
Kaupungin kassa, lähetetili		<u>3 621 437</u>		<u>3 819 954</u>
		mk 64 190 500		mk 97 599 796

Passiivat	1965		1964	
Rahoituspassiivat:				
Velkojat:				
Veronpidätykset	1 153 431		935 878	
Työnantajan sosiaaliturvamaksut	270 468		251 413	
Sekalaiset	<u>4 554</u>	1 428 453	<u>—</u>	1 187 291
Menojäämät:				
Sekalaiset		6 241 886		6 146 206
Vapaina siirtyneet määrärahat:				
Varsinaiset menot	1 088 709		1 267 342	
Pääomamenot	<u>36 513 767</u>	37 602 476	<u>74 585 162</u>	75 852 504
Sidottuina siirtyneet määrärahat:				
Varsinaiset menot	155 000		465 000	
Pääomamenot	<u>18 270 000</u>	18 425 000	<u>13 935 769</u>	14 400 769
Talletetut vieraat varat:				
Rahatalletukset	—		50	
Arvopaperit	492 683	492 683	12 974	13 024
		<u>mk 64 190 500</u>		<u>mk 97 599 796</u>

HANKINTATOIMISTO

	mk
Varaston arvo oli 1.1.1965	1 504 548
Vuoden aikana ostetun tavaran arvo oli	11 050 986
Vuoden aikana käytetyn tavaran arvo oli	11 005 304
Varaston arvo oli 31.12.1965	1 550 230

Hankinnat

Rakennusvirastosta annettujen tavaroiden määrät jakautuivat rakennusviraston eri osastojen ja kaupungin muiden laitosten sekä yksityisten kesken markkamääräisesti seuraavasti:

	mk
Katurakennusosasto	5 112 804
Talorakennusosasto	3 335 770
Puhtaanapito-osasto	852 458
Puisto-osasto.....	221 567
Hankintatoimisto	120 034
Kassa- ja tilitoimisto	393
Konevarikko	164 406
Satamalaitos	493 673
Muut kaupungin laitokset	704 199
Yhteensä	11 005 304

Kaupungin eri laitoksille ja virastoille on hankinnat hoidettu hankintasopimuksilla ja tilauksilla, jolloin tavara on toimitettu liikkeestä suoraan asianomaiselle laitokselle tai virastolle. Samanlaista hankintamenettelyä on osaksi käytetty myös rakennusviraston omille osastoille tapahtuneissa hankinnoissa.

Toimiston suorittamien rakennusaine-, kone-, kalusto- ja kulutustarvikehankintojen kokonaisarvo oli 27 499 310 mk.

Tulot

Toimistolla oli kertomusvuoden aikana vuokratuloja vieraille lainatuista työkaluista, työkoneista ja lipuista 28 814 mk sekä suoritetuista kuljetuksista 64 261 mk.

JÄRJESTELYTOIMISTO

Tutkimukset ja selvitykset

Pyynnöstä sekä oma-aloitteisesti on suoritettu seuraavia tutkimuksia ja selvityksiä:

*Katurakennusosastolle***V a l m i s t u n e e t:**

Edelliseltä vuodelta jatkunut katurakennusosaston mittausryhmien organisaatiotutkimus.

K e s k e n e r ä i s e t:

Edelliseltä vuodelta jatkunut tutkimus maarakennusalan työsaavutusluetteloa varten. Siihen sisältyi joukko erillisiä tutkimuksia, kuten kallionporaustutkimus, tutkimus viemärikanaalien louhimisesta ja erilaisten viemärikaivojen rakentamisesta, tutkimus louhintatöiden panostamisesta ym.

Edelliseltä vuodelta jatkunut katurakennusosaston laskentatoimen kehittämistyö.

Räjätystöiden työohjeiden suunnitteleminen.

Ajoratojen merkintämaalaustutkimus.

*Talorakennusosastolle***K e s k e n e r ä i s e t:**

Talorakennustyömailta koskeva kuljetustutkimus.

Työmaiden materiaalin vastaanoton ja kirjanpidon järjestely.

*Puhtaanapito-osastolle***K e s k e n e r ä i s e t:**

Osallistuttu työryhmään, joka suunnittelee jo edellisenä vuonna alkamaansa kiinteistöpuhtaanapidon integroitua urakointi- ja laskutusjärjestelmää.

*Puisio-osastolle***V a l m i s t u n e e t:**

Edelliseltä vuodelta jatkunut pensasaitojen leikkaus- ja planeeraustutkimus.

*Hankintatoimistolle***V a l m i s t u n e e t:**

Edelliseltä vuodelta jatkunut tarvikejakelun uudelleenjärjestely.

Lipputankojen ulkosalle, julkisiin paikkoihin asentamista koskeva tutkimus.

Konevarikolle

Osallistuttu konevarikon koneellisen palkkalaskennan suunnitteluun.

Erikoistutkimukset

V a l m i s t u n e e t:

Edelliseltä vuodelta jatkunut Talin lahottamon kannattavuuslaskelmien selvittäminen.

Työmaiden sähkötarvikkeiden käyttöä ja varastoimista koskeva tutkimus.

Työmaaparakkien käyttöä ja siirtoja koskeva tutkimus.

Haitallisten työolojen luokittelu. Tämä selvitys, joka koski koko rakennusvirastoa, tehtiin palkkalautakunnan toimistolle.

K e s k e n e r ä i s e t:

Tutkimus puutavaran käytön säästömahdollisuuksista rakennusviraston työmailla.

Rakennusviraston toimintaohjeiden ja pysyvääsmääräysten uudelleen järjestely.

Jatkuvat tehtävät

Työturvallisuustoiminta

Järjestelytoimiston työturvallisuustarkastaja on suorittanut työmaakäyneillä ja -tarkastuksillaan asiaankuuluvaa valistustyötä työtapaturmien välttämiseksi.

Lomakkeet

Lomakkeita ja lomakesarjoja suunniteltiin rakennusvirastolle noin 30 kpl. Eräitä vanhentuneita lomakkeita nykyaikaistettiin. Lisäksi tehtiin 2 rakennusviraston sisäistä puhelinluettelo.

Koulutustoiminta

Järjestelytoimisto on pitänyt koulutuskortistoa rakennusviraston henkilökunnasta ja lähettänyt yhteistoiminnassa osastojen kanssa kaupunginhallituksen koulutustoimikunnan järjestämille kursseille 69, väestösuojelutoimiston vss-kursseille 75 sekä ulkopuolisten järjestämille kursseille 49 toimihenkilöä eli eri kursseille yhteensä 193 osallistujaa.

Kaupungin väestösuojelutoimisto on saanut järjestelytoimistolta henkilökunta-apua vss-kurssien ja muunkin vss-toiminnan järjestämisessä.

Lausunnot aloitteista

Rakennusvirastolle lähetettiin 7 aloitetta, joista annettiin tai hankittiin lausunnot kaupunginhallituksen järjestelytoimistolle.

Erikoistehtävät

Järjestelytoimiston työturvallisuustarkastaja on suorittanut julkaisun »*Hel-singin kaupungin rakennusviraston toimintakertomus 1964*» toimituksen ja taiton sekä toiminut 7 pv:ään heinäkuuta saakka Kasarmikatu 21:n varrella sijaitsevan rakennusviraston toimitalon isännöitsijänä.

KONEVARIKKO**Toiminta**

Konekorjaamo on suorittanut vuoden aikana ns. kirjattuina menoina konevarikon työkoneiden korjauksia sekä laskutusta vastaan konepaja-, pelti- ja puutöitä kaupungin kaikille laitoksille. Konekorjaamon sähkötyöryhmä on huolehtinut rakennusviraston sähkölaitteiden huollosta ja korjauksista. Autokorjaamo on suorittanut pääasiallisesti kaikki kaupungin omistamien autojen korjaukset, palolaitosta ja liikennelaitosta lukuunottamatta. Se on huolehtinut myös laitoksien yleisraktorikalustosta sekä puhtaanapitokoneista ja -välineistä.

Suoritetut työt jakautuivat laskutuksen mukaan seuraavasti:

	mk
Puhtaanapito-osasto	1 012 537
HKR-hankintatoimisto	833 694
Katurakennusosasto	502 175
Talorakennusosasto	448 737
Satamalaitos	384 170
Puisto-osasto	97 723
Konevarasto	42 640
Muut kaupungin laitokset	374 139
	Yhteensä 3 695 818
Puolivalmiita töitä	185 514
	Yhteensä 3 881 333

29. Rakennusvirasto

Vuoden aikana jakautuivat konevaraston työkoneiden vuokratulot seuraavasti:

	mk
Katurakennusosasto	2 075 856
Puhtaanapito-osasto	509 304
Satamalaitos	332 401
Talorakennusosasto	248 834
Puisto-osasto	148 730
Muut laitokset	39 681
	Yhteensä 3 354 807

Työtilauksia saatiin kertomusvuonna konekorjaamolle 3 778 kpl ja autokorjaamolle 5 976 kpl eli yhteensä 9 754 kpl.

KATURAKENNUSOSASTO

ORGANISAATIO JA HENKILÖKUNTA

Katurakennusosastoon kuuluvat työtoimisto ja suunnittelutoimisto sekä välittömästi osastopäällikön alaisena yli-insinööri.

Henkilökunnan vahvuus oli 31.12.1965 (v. 64) yhteensä:

112 (103) vakinaista viranhaltijaa,
1 (1) tilapäinen viranhaltija,
103 (89) työsopimussuhteessa olevaa kk.palkkaista toimihenkilöä.

Osaston päällikkönä toimi katurakennuspäällikkö, dipl.ins. **M a r t t i A n t t i l a**.

Työtoimiston päällikkönä toimi I apulaiskaturakennuspäällikkö, dipl.ins. **E e r o A i r i o** ja suunnittelutoimiston päällikkönä II apulaiskaturakennuspäällikkö, dipl.ins. **P a a v o H y ö m ä k i**. Yli-insinöörin tehtäviä hoiti dipl.ins. **R i s t o N u r m i s a l o**.

TYÖNTEKIJÄT

Osaston työmailla oli työntekijöiden kokonaismäärä 1.1.1965 1 198 henkilöä ja 31.12.1965 1 018 henkilöä.

TOIMINTA

Osaston toiminnan taloudellinen tulos v. 1965 käy ilmi seuraavasta talousarviossa olevien menojen ja tulojen sekä kirjanpidon osoittamien todellisten menojen ja tulojen välillä tehdystä vertailusta:

	Määrärahaa kaikkiaan Mmk	Menot Mmk	Siirto seur. vuodelle Mmk	Säästö Mmk
Varsinaisten menojen osalta	16,03	15,28	0,30	0,46
Pääomamenojen osalta	77,41	52,37	24,94	0,10
<i>Yhteensä</i>	93,45	67,65	25,24	0,56
Käyttövaroista myönnetty	0,41	0,24	0,15	0,02
Työll. määrärahoista myönnetty .	3,40	1,85	—	—
Tulot	2,70	4,50	—	1,80

Kokonaisbruttomenoista 67,65 Mmk oli katurakennusosaston välittömiä kustannuksia 64,81 Mmk. Näistä olivat uudisrakennustöiden kustannukset yhteensä 53,59 Mmk sekä korjaus- ja kunnossapitotöiden, puhdistamoiden ja pumppaamoiden kustannukset yhteensä 11,22 Mmk. Kustannusten jako käy ilmi yksityiskohdaisemmin seuraavasta yhdistelmästä:

<i>Uudisrakennustyöt:</i>	Mmk	Mmk
— kadut	22,01	
— viemärit pumppaamoineen	15,75	
— puhdistamot	8,12	
— urheilulaitokset	2,23	
— väestönsuojat	3,63	
— työttömyystyöt	1,85	53,59
<i>Korjaus- ja kunnossapitotyöt:</i>		
— kadut ja viemärit	4,52	
— liikennemerkkit	1,63	
— katuvalaistus	3,26	
— yleiset vesipostit	0,21	
<i>Käyttö ja hoito:</i>		
— puhdistamot ja pumppaamot	1,60	11,22
	Yhteensä	64,81

KADUT, TIET JA YLEISET PAIKAT

Katujen korjaus-, kunnossapito- ja päällystämistyöt

Korjaus- ja kunnossapitokustannukset olivat yhteensä 2 949 927 mk.

Päällystyksen uusimiskustannukset olivat yhteensä 343 188,07 mk.

Ajorataa paikattiin	140 292 m ²
Ajoradan pintakäsittelyä suoritettiin	7 200 »

Yksityiset urakoitsijat suorittivat osaston tilauksesta päällystystöitä seuraavasti:

Ajoradan päällystämistä:

— valuasfaltilla	4 921 m ²
— topekalla	164 720 »
— asfalttibetonilla	150 533 »
— kantavaa kerrosta bitumisoralla	212 013 »

Jalkakäytävien päällystämistä:

— asfalttibetonilla	86 103 »
— valuasfaltilla	5 612 »
— topekalla	1 266 »

Pihamaan päällystämistä asfalttibetonilla

Asfalttipäällystekorjauksia

Yhteensä 661 492 m²

Liikenteen järjestelyt

Liikenteen järjestelytöiden kustannukset olivat yhteensä 1 638 719 mk.

Liikennejärjestelyitä suoritettiin seuraavasti:

Kaistaviivoja maalattu käsin	3 465 jm
Kaistaviivoja maalattu koneella	108 564 »
Paikoitusviivoja maalattu	2 113 »
Reunaviivoja maalattu	350 »
Suojateitä maalattu	166 891 »
Linja-autopysäkkejä maalattu	466 kpl
Uutta suojakaidetta tehty	250 jm
Suojakaidetta korjattu	472 »
Suojakaidetta maalattu	3 106 »
Uusia liikennemerkkejä asennettu	466 kpl
Liikennemerkkejä uusittu	1 347 »
Liikennemerkkejä oikaistu	4 639 »
Liikennemerkkejä poistettu	239 »

Katuvalaistus

Katuvalaistuksen ja sinisen alueen satamavalaistuksen kustannukset olivat yhteensä 3 260 000 mk.

Yleiset vesipostit

Yleisten vesipostien, Kauppatorin ym. suihkukaivojen vedenkulutuksen, hoidon ja kunnossapidon kustannukset olivat yhteensä 208 149 mk.

Uudet kadut ja tiet

Uusien teiden ja katujen ynnä näihin laskettavien muiden töiden kustannukset olivat yhteensä 20 945 447 mk.

Uusia katuja rakennettiin seuraavat neliömetrimäärät:

Ajorataa	336 364 m ²
Polkupyörätietä	8 476 »
Jalkakäytävää	61 749 »
	Yhteensä 406 589 m ²

Kertomusvuonna rakennettujen katujen ja katuosien yhteispituus oli 33 471 m.

Suurimmista katutöistä mainittakoon seuraavat:

Itäisen moottoritien leventäminen kaksiajorataiseksi välillä *L i n n a n r a k e n t a j a n t i e* — *S i i l i t i e*, levennetyn katuosan pituuden noustessa 2 600 metriin ja rakennetyn pinta-alan 45 185 neliömetriin.

M y l l y m e s t a r i n t i e n rakentaminen (1 280 m).

K o n t u l a n t i e n rakentaminen (1 560 m).

V a n h a n T a p a n i l a n t i e n rakentaminen (1 610 m).

Esikaupunkialueiden teiden rakentamista kaduiksi alueilla, joilla on vahvistettu asemakaava, on jatkettu, joista seuraavat esimerkit:

P a k i l a s s a on rakennettu kaduiksi 33 tietä tai tienosaa, yhteispituudeltaan 7 340 m ja yhteispinta-alaltaan 54 143 m².

O u l u n k y l ä n kaupunginosassa ovat vastaavat luvut 32 katua, 5 936 m ja 39 414 m².

M a l m i n kaupunginosassa ovat vastaavat luvut 14 katua, 3 352 m ja 46 841 m².

H e r t t o n i e m e n kaupunginosassa ovat vastaavat luvut 5 katua, 2 845 m ja 48 253 m².

V a r t i o k y l ä n kaupunginosassa ovat vastaavat luvut 11 katua, 3 938 m ja 45 608 m².

Mellunkylän kaupunginosassa ovat vastaavat luvut 8 katua, 3 520 m ja 66 954 m².

Lauttasaaren kaupunginosassa ovat vastaavat luvut 7 katua, 859 m ja 11 840 m².

Pitäjänmäen kaupunginosassa on Henrikintietä jatkettu.

Lisäksi katurakennusosasto on osallistunut mm. valtion toimesta suoritettavaan Tuusulantien rakentamiseen välillä Pohjolankatu — Vantaa, suorittamalla viemäriyöt, vesijohtojen siirrot, eräitä alikäytävätöitä sekä tämän tien rakentamisen yhteydessä kaupungille kuuluvat muut tehtävät.

HIEKOITUSSORASIILOT

Kertomusvuonna on aloitettu Patterinmäen hiekoitussorasiiilon I rakennusvaihe, urakoitsijana Louhintaliike Karppinen Oy.

MITTAUS- JA TUTKIMUSTYÖT

Mittaus- ja tutkimustöiden kustannukset olivat 407 809 mk.

TIELABORATORIO

Tielaboratorion tutkimukset kohdistuivat pääasiassa kestopäällystysten kesto- ja kiviaines- ja ruukkuputkitutkimuksiin.

Yhteensä tutkittiin 664 eri näytettä, joista suoritettiin kaikkiaan 2 220 analyysiä ja määrittystä. Lisäksi mitattiin päällysteen tasaisuus 1,3 kaistakilometrillä.

VIEMÄRIT

Korjaus, kunnossapito ja uusiminen

Viemärien korjaus- ja kunnossapitokustannukset olivat yhteensä 634 825 mk

Uudet viemärit

Uusien viemärien rakentamiskustannukset olivat yhteensä 15 748 376 mk.

Kertomusvuonna rakennettujen uusien viemärien yhteispituus oli 51 025 m.

Huomattavimmista viemäritöistä mainittakoon seuraavat:

Laajasalon kokoojaviemäri,

Jakomäen kokoojaviemäri,
Savilan pumppaamon painejohto,
Paloheinän pääviiemäri Torpparinmäestä Pukinmäen pumppaamoon.

Asemakaavoitettujen alueiden viemäröintiä on jatkettu kaikilla kaupungin esikaupunkialueilla. Niinikään kantakaupungin viemäriverkkoa on lisätty ja uudistettu.

Huomattavimmista vireillä olevista viemäritöistä mainittakoon K y l ä s a a r e n ja M u n k k i s a a r e n kokoojaviemärien rakentamiset.

Taulukko — Tabell — Table 3.

Eri puhdistamoissa kehittyneen metaanikaasun, käsittelyn lietteen ja lieteveden määrät v. 1965.

Mängderna av metangas som utvecklats vid de olika reningsanläggningarna, av behandlat slam samt slamvatten år 1965.

Amount of methane gas produced, and sludge and waste water handled in the various purification plants, 1965.

Puhdistamo Reningsanläggning → Purification plant	Kyläsaari Byholmen Kyläsaari	Rajasaari Råholmen Rajasaari	Tali Tali Tali	Herttoniemi Hertonäs Herttoniemi	Lauttasaari Drumsö Lauttasaari	Viikki Vik Viikki
<i>Tullut jäte m³: Anlänt avfall m³: Waste arrived in m³:</i>						
— hiekkaa sand sand	207	87	—	143	27	13
— välppäjätettä galleravfall sieved waste	104	93	214	70	114	71
— raakalietettä obehandlat slam untreated sludge	7 400	41 300	40 740	28 500	6 200	28 700
<i>Laskettu m³: Utsläppt m³: Released in m³:</i>						
— lietevettä slamvatten sludge water	—	22 000	18 800	17 600	4 500	—
— lietettä laivoille slam i bäddar sludge spread	1 790	10 300	20 500	10 300	1 750	4 000
<i>Kuivaa lietettä m³: Torrt slam m³: Dry sludge in m³:</i>						
— ajettu pois bortforslat dumped	5 600	13 200	1 960	512	800	370
— myyty sålt sold	—	24	190	136	—	250
<i>Kehitetty metaanikaasua m³ Metangas utvecklats m³ Methane gas produced in m³</i>	74 616	337 225	—	459 692	83 309	—

Taulukko — Tabell — Table 4.
 Suurien puhdistamojen puhdistusteho v. 1965.
 Reningsseffekten vid de stora reningsanläggningarna år 1965.
 Output of the big purification plants in 1965.

Puhdistamo Reningsanläggning → Purification plant	Kyläsaari Byholmen Kyläsaari	Rajasaari Råholmen Rajasaari	Lauttasaari Drumsö Lauttasaari	Tali Tali Tali	Herttoniemi Hertonäs Herttoniemi	Viikki Vik Viikki	Kulosaari Brändö Kulosaari
<i>Veden laatu BHK₅ mg/l:</i> <i>Vattnets art BHK₅, mg/l:</i> <i>Water type B.O.D.₅-day, mg/l:</i>							
— tuleva viemäriveresi inkommande kloakvatten arriving sewage	212	263	220	218	183	178	154
— mek. puhdistettu vesi mekaniskt renat vatten mech. purified water	202	153	151	129	130	65	88
— biol. puhdistettu vesi biolog. renat vatten biolog. purified water	44	35	92	6	21	7	20
<i>Puhdistusteho %:</i> <i>Reningsseffekt %:</i> <i>Degree of purification %:</i>							
— biol. puhdistetun veden osalta för det biolog. renade vattnets del with biolog. purif. water	79	86	58	97	89	96	87

PUHDISTAMOT JA PUMPPAAMOT

Likavedenpuhdistamoiden käyttö- ja hoitokustannukset olivat yhteensä 1 599 495 mk. Lisäksi T a l i n l a h o t t a m o n käyttöön ja hoitoon käytettiin 64 987 mk.

Sivutuotteet

Eri puhdistamoissa kehittyneen metaanikaasun, käsitellyn lietteen sekä lieteveden määrät nähdään oheisesta taulukosta. Kyläsaaren kaasu on johdettu kaasulaitokseen käyttökaasuun sekoitettavaksi. Muissa puhdistamoissa kaasu on käytetty omilla kaasumootoreissa.

Uudet puhdistamot

Uusien puhdistamojen rakentamiskustannukset olivat yhteensä 8 116 549 mk. Lisäksi T a l i n l a h o t t a m o n täydennystöihin käytettiin 30 813 mk.

Kertomusvuonna ovat valmistuneet 30.11.1965 T a l i n p u h d i s t a m o n I laajennusvaiheen hankintaa ja asennusta koskeva työ Oy Yleisen Insinöörito-

miston urakoimana sekä Viikin puhdistamon I rakennusvaihe omana työnä suoritettuna.

Uudet pumppaamot

Kertomusvuoden aikana ovat valmistuneet Laajasalon pumppaamo 6.5.1965 Kenttä ja Vesi Oy:n urakoimana sekä Marjanien pumppaamo 31.12.1965 Insinööri Oy:n urakoimana.

PALOKAIVOT

Kertomusvuoden aikana suoritettiin vain palokaivojen ja -altaiden kunnossapitotöitä, joiden kustannukset olivat yhteensä 9 513 mk.

UUDET URHEILULAITTEET

Urheilulaitteiden kustannukset olivat yhteensä 2 581 103 mk.

Vuoden aikana suoritetuista huomattavimmista töistä mainittakoon seuraavat:

Talin urheilupuisto, kuivatus ja viemärointi,
Meilahden urheilupuisto, tie- ja kenttätöitä,
Mustikkamaan urheilupuisto, tie- ja kenttä- sekä viemäri- ja vesijohtotyöt,
Pirkkolan urheilupuisto, tie- ja kenttätöitä,
Lautasaaren urheilupuisto, tie- ja maastotyöt,
Käpylän urheilupuisto, kuivatus ja viemärointi,
Roihuvuoren lähiökenttä,
Pihlajamäen lähiökenttä.

VÄESTÖNSUOJAT

Uusien väestönsuojien rakennuskustannukset olivat yhteensä 3 483 243 mk sekä väestönsuojien suunnittelukustannukset 153 099 mk.

Kertomusvuoden aikana valmistuivat seuraavat väestönsuojat:

Karstulantien suoja 28.4.1965; sisätyöt urakoi Elovuori & Kumpp. Oy. Niemenmäen suoja 17.5.1965; katurakennusosaston omana työnä.

Valpuripuiston suojan louhintatyöt valmistuivat 29.9.1965 Elovuori & Kumpp. Oy:n urakoimana.

Uusina töinä aloitettiin *Pengerpuiston suojan sisätyöt* ja *Kanavapuiston suojan louhintatyöt*, edelliset Oy Yleinen Insinööritoimiston ja jälkimmäiset Elovuori & Kumpp. Oy urakoimina. Kanavapuiston suojan rakentamisen kustannuksista korvaa valtio osan, koska suoja on tarkoitettu palvelemaan myös satamaa käyttäviä matkustajia.

TYÖLLISYYSTYÖT

Työllisyystöiden kustannukset niitä varten määrätystä määrärahoista olivat yhteensä 1 850 236 mk.

LASKUTUSTYÖT

Katurakennusosasto on suorittanut kertomusvuoden aikana korvausta vastaan tilaustöitä kaupungin muille laitoksille ja osastoille, Helsingin Puhelinyhdistykselle sekä yksityisille, velottaen asianomaisia näistä yhteensä 4 152 687 mk.

TARVEAINEIDEN VALMISTUS

Kivimurskaamot

Sepeliä valmistettiin *Pasilan* ja *Myllypuron* kivimurskaamoissa kaikkiaan 182 056 m³ ja sitä myytiin kertomusvuoden aikana yhteensä 166 984 m³.

Kustannukset olivat yhteensä 1 159 804 mk.

Myyntitulot olivat yhteensä 999 435 mk.

TALORAKENNUSOSASTO

ORGANISAATIO JA HENKILÖKUNTA

Talorakennusosastoon kuuluvat suunnittelutoimisto, työtoimisto ja koneteknillinen toimisto.

Henkilökunnan vahvuus oli 31.12.1965 (v. 64) yhteensä:

57 (64) vakinaista viranhaltijaa,
4 (4) tilapäistä viranhaltijaa,
106 (89) työsopimussuhteessa olevaa kk.palkkaista toimihenkilöä.

Näistä oli arkkitehtejä 24 ja insinöörejä 26. Osaston päällikkönä toimi vs. kaupunginarkkitehti **S a k a r i S i i t o n e n**.

Suunnittelutoimiston päällikkönä toimi vs. I apulaiskaupunginarkkitehti **O s s i L e p p ä m ä k i**.

Ulkopuolisten arkkitehtitoimistojen suunnittelutyöt valvoi II apulaiskaupunginarkkitehti **F e r d i n a n d S a l o k a n g a s**.

Työtoimiston päällikkönä toimi työpäällikkö, dipl.ins. **E s k o T o i v o l a**.

Koneteknillisen toimiston päällikkönä toimi I koneinsinööri, dipl.ins. **H e i k k i R a n k i**.

TYÖNTEKIJÄT

Osaston työmailla oli työntekijöiden kokonaismäärä urakoitsijatytöt mukaanluettuna 1.1.1965 l 479 henkilöä ja 31.12.1965 l 536 henkilöä.

TOIMINTA

Suunnittelutoimisto

Huomattavan suuria rakennussuunnitelmia oli tekeillä 99. Näistä oli 43:n arkkitehtisuunnittelu suunnittelutoimiston tehtävänä ja 56 oli annettu yksityisten arkkitehtitoimistojen tehtäväksi.

Toimiston rakennesuunnittelijat laativat rakennepiirustukset 54 työtä varten, kun taas ulkopuoliset rakennesuunnittelutoimistot hoitivat yhteensä 56:n eri rakennuksen töiden suunnittelun.

Tärkeimmistä vireillä olleista suunnittelutöistä mainittakoon seuraavat rakennuskohteet:

Yleisen kunnallishallinnon rakennukset: Konsertti- ja kongressitalo, kaupungintalon korttelin ja talon Unioninkatu 26 saneeraus, Kaupunginteatteritalo ja Töölön kirjasto.

Sairaalatoimen rakennukset: Useitten sairaaloiden muutos- ja peruskorjaustyöt, Nikkilän ja Röykän sairaaloiden uudet henkilökunnan asuinrakennukset.

Huoltotoimen rakennukset: Suursuon ja Myllypuron vanhainkodit, Pohjois-Haagan ja Pihlajamäen vanhusten asuntolat, Suursuon vanhainkodin henkilökunnan asuinrakennus sekä Tervalammen työlaitoksen hoidokkirakennus ja aluelämpökeskus.

Lastensuojelutoimen rakennukset: Sofianlehdon vastaanottokodin peruskorjaus, Teinilän ja Metsäkummun psykiatriset hoitokodit, Riihenkulman lastenkoti Malmilla, Outamon vastaanottokodin laajennus sekä Vajaamieliskoulu.

Lastentarhain rakennukset: Puotilan, Pihlajamäen, Kontulan ja Myllypuron lastentarhat sekä Suursuon nuoriso- ja lastentalo.

Kansakoulurakennukset: Alppiharjun, Ala-Malmin, Roihuvuoren, Munkkivuoren, Kulosaaren, Myllypuron, Puotilan, Jakomäen ja Vesalan uudet kansakoulut sekä Kallion, Munkkiniemen, Aleksis Kiven ja Pakilan kansakoulujen laajennus- ja peruskorjaustyöt.

Ammattioppilaitokset: Erikoisammattikoulu ja Pohjois-Haagan ammattikoulu.

Urheilupuistojen rakennukset: Pirkkolan, Talin, Herttoniemen ja Myllypuron urheilupuistot.

Sähkölaitoksen rakennukset: Pitäjänmäen piirikeskus ja asuinrakennus.

Teurastamolaitoksen rakennukset: Kalatukkuhalli ja teurastamon navetta.

Rakennusviraston rakennukset: Munkkisaaren, Kyläsaaren, Talin ja Laajasalon puhdistamot sekä Kyläsaaren jätteenpolttolaitoksen laajennustyöt.

TYÖTOIMISTO

Uudisrakennustöitä sekä tärkeimpiä muutos- ja peruskorjaustöitä valmistui seuraavasti:

Talorakennusosaston omina töinä:

Riistavuoren vanhainkoti	40 000 m ³	
Kulosaaren vanhusten asuntola	9 200 »	
Pajamäen lastentarha- ja seimirakennus	2 900 »	
Pihlajamäen kansakoulu	18 000 »	
Kulosaaren kansakoulun A-rakennus	13 050 »	
Aleksis Kiven kansakoulun lisärakennus	3 100 »	
Meilahden urheilupuiston pukusuoja	1 250 »	
Myllypuron lämmitysvoimalaitos	10 170 »	
Munkkisaaren työkonehalli	43 000 »	
Munkkisaaren huoltorakennus	6 000 »	
Pajalahden kansakoulun peruskorjaus	10 825 »	
Pengerkatu 5, (poliisi) talon peruskorjaus	6 000 »	
Kirjastotalo, Richardinkatu 3, peruskorjaus	—	
Hesperian sairaala, Haagan osaston peruskorjaus	—	
Laakson sairaala, hallintorakennusten 2—5 kerrosten korjaus	—	
Nikkilän sairaala, kattilahuoneen peruskorjaus	—	
Röykän sairaala, rakennus 7:n peruskorjaus	—	
Ehrensvärdintie 14, lastentarhan peruskorjaus	—	
HKR:n konevarikko, toimistotilojen muutostyö	—	163 495 m ³

Urakoitsijatöinä:

Kallion virastotalo	136 500 m ³	
Töölön virastotalo	29 200 »	
Herttoniemen poliisiaseman lisärakennus	150 »	
Myllypuron vanhusten asuntola	16 940 »	
Riistavuoren vanhainkodin henkilökunnan asuinra- kennus	7 400 »	
Puotinharjun lastentarha- ja seimirakennus	2 680 »	
Munkkivuoren nuoriso- ja lastentalo	6 250 »	
Ala-Malmin kansalaiskoulu	21 850 »	
Tilapäiset kansakoulut	5 740 »	
Kaarelan ruotsalaisen kansakoulun vahtimestarin asunto	485 »	
Kaarelan ruotsalainen kansakoulu, koulurakennuksen korjaus	—	
Kaunissaaren sauna	190 »	
Kaunissaaren vaja	600 »	
Stansvikin talonmiehen asunto	220 »	228 205 m ³

Valmistunut yhteensä 391 700 m³

V. 1965 päättyessä tekeillä olevat rakennustyöt olivat:

Talorakennusosaston omat työt:

Kaupungintalon saneeraus	54 000 m ³	
Talon Unioninkatu 28 saneeraus	15 000 »	
Suursuon vanhainkoti	49 800 »	
Kulosaaren kansakoulun B-rakennus	8 950 »	
Munkkivuoren kansakoulu	17 220 »	
Myllypuron kansakoulu	17 900 »	
Pirkkolan urheilupuisto, I rakennusvaihe	9 620 »	
Munkkisaaren puhdistamo	44 000 »	216 490 m ³

Urakalla tehtävät rakennustyöt:

Kaupunginteatteri	101 500 »	
Kaupunginteatteri, väestönsuoja	22 690 »	
Suursuon nuoriso- ja lastentalo	6 500 »	
Myllypuron lastentarha	2 853 »	
Roihuvuoren kansakoulu	16 100 »	
Pohjois-Haagan ammattikoulu	73 100 »	
Erikoisammattikoulu	55 400 »	
Korkeasaaren paviljonki	240 »	278 383 m ³
	<u>Yhteensä</u>	<u>494 873 m³</u>

Osastolla oli siis kertomusvuonna rakenteilla yhteensä 886 573 m³, josta omana rakennustyönä 379 985 m³ eli n. 43 % (v. 64 n. 58 %).

Tilastossa ei ole erinäisiin muutos- ja peruskorjaustöihin merkitty kuutiotilavuutta, koska niissä kuutiomäärä ei anna oikeata kuvaa tehdystä työmäärästä.

Koneteknillinen toimisto

Toimiston omat suunnittelijat hoitivat esisuunnittelun sekä lisäksi sellaiset tehtävät, joiden antaminen ulkopuolisille suunnittelijoille ei tehtävän luonteen vuoksi ollut mahdollista, kun taas pääosa varsinaisista suunnittelutehtävistä teetettiin ulkopuolisilla suunnittelijoilla. Sekä LVI- että sähköalan asennustyöt on teetetty urakkatyönä alan liikkeillä.

Lämmöntarkkailua on suoritettu noin 300:ssa kaupungin omistamassa lämmityslaitoksessa. Toimisto on suorittanut myös sähköteknilistä valvontaa ja opastusta.

TALORAKENNUSOSASTON TYÖKOHTEISIIN KÄYTETYT MÄÄRÄ-
RAHAT

	1965 mk	1964 mk
Yleisen kunnallishallinnon rakennukset	16 928 618	14 511 664
Oikeus- ja järjestystoimen rakennukset	416 376	5
Palotoimen rakennukset	819	55 223
Sairaaloitoimen rakennukset	969 273	2 366 058
Huoltotoimen rakennukset	12 048 569	5 572 330
Lastensuojelutoimen rakennukset	1 278 558	308 632
Kansakoulujen rakennukset	13 079 428	8 020 602
Ammattioppilaitosten rakennukset	2 000 000	177 513
Lastentarhain rakennukset	2 358 077	1 076 630
Kirjastorakennukset	59 830	14 304
Erinäiset rakennukset	2 241 304	4 935 188
Urheilu- ja retkeilytoimen rakennukset	5 767 280	1 862 690
Eri laitosten laskuun suoritettut vuosikorjaustyöt	2 913 749	1 841 709
Eri laitosten peruskorjaustyöt	2 667 424	5 401 749
	Yhteensä	62 729 305 46 144 303

PUHTAANPITO-OSASTO

ORGANISAATIO JA HENKILÖKUNTA

Osaston toiminta jakaantuu:

Kiinteistöpuhtaanapitoon:

- kiinteistöjätteen kuljetus,
- jätteen hävittäminen,
- kaupungin yleisten mukavuuslaitosten hoito ja kunnossapito,
- veden kuljetus yksityistalouksille.

Katupuhtaanapitoon:

- katujen, teiden, yleisten paikkojen ja satama-alueiden kesä- ja talvipuh-
taanapito,
- lumenkaatopaikkojen perustaminen ja hoito,
- hiekoitushiekkavarastojen hoito.

Henkilökunnan vahvuus oli 31.12.1965 (v. 64) yhteensä:

22 (22) vakinaista viranhaltijaa,

7 (7) tilapäistä viranhaltijaa,

37 (35) työsopimussuhteessa olevaa kk.palkkaista toimihenkilöä.

Osaston päällikkönä toimi puhtaanapitopäällikkö, dipl.ins. **H e i k k i S a a-
r e n t o.**

TYÖNTEKIJÄT

Työntekijöiden lukumäärä vaihtelee töiden kausiluonteisuudesta johtuen huomattavasti eri vuodenaikoina. Se oli pienimmillään lokakuussa, 784 työntekijää ja suurimmillaan joulukuussa, 1 363 työntekijää.

Puhtaanapito-osaston käytössä oli v. 1965 (v. 64) kaupungin omistamia moottoriajoneuvoja ja tärkeimpiä työkoneita seuraavat määrät:

— kuorma-autoja	67 (92)	— tiehöyliä	23 (24)
— pakettiautoja	22 (18)	— traktoreita, kumipyörillä ..	95 (90)
— kasteluautoja	1 (4)	— erikoislumenkuormaajia ...	1 (1)
— lakaisukoneita, isoja	7 (4)	— kaivontyhjennysautoja	4 (5)
— lakaisukoneita, pieniä	2 (2)	— hiekanlevittimiä autoihin .	35 (32)

KIINTEISTÖPUHTAANAPITO

Jätteenkuljetusasioitten hoito on keskitetty Hämeentie 90 sijaitsevaan työnjohtokeskukseen. Työ suoritetaan kaksivuorotyönä, kummankin vuoron hoitaessa tavallaan omaa alueellista piiriään kaupungissa. Käymälälannan ja talousveden kuljetukset hoitaa eri piiri, joka vastaa myös hajoitus- ja sadevesikaivojen tyhjennyksestä sekä yleisten käymälöiden hoidosta ja kunnossapidosta. Tuhkan kuljetus hoidetaan kokonaan yksityistä kalustoa käyttäen, mutta työnjohtoa ja työnjärjestelyä varten on osastolla oma työnjohtopiirinsä.

Jätteenkuljetus on kokonaan tilausliikettä.

Taulukko — Tabell — Table 5.

Eri jätteenhävityspaikkoihin tuotu jätemäärä (m³) v. 1965.

Mängden av avfall som förts till olika avfallsförstörringsplatser (m³) år 1965.

Volume of refuse (m³) taken to the various disposal points in 1965.

Kyläsaari Byholmen Kyläsaari			Iso-Huopalahti Stor-Hoplax Iso-Huopalahti			Tali			Yhteensä Sammanlagt Total
Omat autot Med eg- na bilar Plants' lorries	Vieraat autot Med andras bilar Outside lorries	Yht. Sam- manlagt Total	Omat autot Med eg- na bilar Plants' lorries	Vieraat autot Med andras bilar Outside lorries	Yhteensä Sam- manlagt Total	Omat autot Med eg- na bilar Plants' lorries	Vieraat autot Med andras bilar Outside lorries	Yhteensä Sam- manlagt Total	
458 412	351 704	810 116	137 830	850 085	987 915	20 580	—	20 580	1 818 611

Jätteiden kaatopaikka oli järjestetty Iso-Huopalahteen. Siellä noudatettiin ensimmäistä kertaa täydellisesti valvoton kaatopaikan työmenetelmää. Työ on kokonaan koneellistettu, laahauskaivukoneen ja puskutraktorin ollessa päätyövälineinä. Jätteet on päivittäin peitetty ja syntynyt niitty on välittömästi kal kittu ja kylvetty kesällä nurmeksi.

Vähäinen osa jätteistä kuljetettiin katurakennusosaston hoidossa olevaan Talin kompostoimislaitokseen. Kyläsaaren jätteenpolttolaitos oli toiminnassa

neljännen täyden toimintavuotensa. Se pystyi polttamaan noin 40 % hävitettävästä polttamiskelpoisesta jätemäärästä.

Kiinteistöjätteen ja käymälälannan kuljetuksessa oli 41 osaston omaa ja vakinaisemmin 11 yksityisautoa. Vuoden aikana hankittiin lisää uusityyppisiä jätteenkuljetusautoja, joissa astian tyhjentäminen on koneellistettu. Käymälälannan kuljetukseen hankittiin kolmas umpiauto.

Taulukko — Tabell — Table 6.

Osaston toimesta kuljetetut jätemäärät (m³) v. 1965.
Mängden av på avdelningens försorg transporterat avfall (m³) år 1965
Volume of refuse (m³) transported by the department in 1965

Jätteiden laatu Avfallens art Type of refuse	Viety kaato- paikoille Till avstjäl- ningsplatserna Taken to dumps	Viety jätteen- polttolaitokseen Till anläggning- gen för avfalls- bränning Taken to incine- rator plant	Viety kompostoi- mislaitokseen Till komposte- ringsanlägg- ningen Taken to compost plant	Yhteensä Sammanlagt Total
Talous-, asuma- ja teoll.jätettä Hushålls-, bostads- o. industriavfall Household and industrial refuse	137 838	458 412	20 580	616 830
Tuhkaa Aska Ashes	57 217	—	—	57 217
Makkilantaa Latringödsel Human manure	7 629	—	—	7 629
Hajotuskaivosakkaa Sedimenteringslam Cesspool sludge	47 177	—	—	47 177
Yhteensä Sammanlagt Total	242 258	458 412	20 580	728 853

Eläinraatoja korjattiin pois ja hävitettiin yhteensä 1 673 kpl.

Ruoka- ja talousvettä kuljetettiin eri puolelle kaupungin liitosalueilla sijaitseville yksityistalouksille ja vedenjakelupaikoille yhteensä 25 825 m³.

Puhtaanapidettäviä kiinteistöjä ja kaupungin yleisiä mukavuuslaitoksia oli kaikkiaan seuraavasti:

A. Kaupungin omistamia kiinteistöjä:

— kertatilauksella	512
— rakennustyömaita	99

B. Muiden kuin kaupungin omistamia kiinteistöjä:

— kertatilauksella	7 733
— rakennustyömaita	244

C. Kaupungin yleisiä käymälöitä	19
D. Kaupungin yleisiä vedenheittopaikkoja	23

Hajoituskaivoja tyhjennettiin 2 646 talossa, sadevesikaivoja tyhjennettiin 594 kaivossa ja makkiastioita tyhjennettiin 1 633 talossa.

Vuoden aikana saatiin käyttöön ensimmäinen nykyaikainen siirrettävä länsisaksalainen Stoll-mallinen käymälä.

KATUPUHTAANAPITO

Katupuhtaanapitoa varten kaupunki oli jaettu 23 puhtaanapitopiiriin, joista yksi, ns. Malmin piiri eli Vantaan idänpuoleinen osa kaupunkia oli katurakennusosaston hoidossa puhtaanapito-osaston laskuun.

Katupuhtaanapitopiirien lisäksi hoidettiin lumenkaatopaikat ja katuhiikka-varastot omina piireinään.

Hiekoitushiekka oli varastoitu kahteen kallioon louhittuun hiekkasiiloon, toinen Taivaskalliolle ja toinen Herttoniemeen. Lisäksi oli kolme avovarastoa eri puolilla kaupunkia.

Työkoneiden käytön tehostamiseksi oli osa koneista keskitetty ns. työkonepiiriin, jonka koneet tekevät työtä alueellisesta piirijaosta välittämättä tilausten mukaan ja painopistesuunnissa.

Ajoratojen auraussopimuksia kiinteistöjen kanssa oli kertomusvuoden alkaessa 4 139 ja sen päättyessä 4 288.

Kesäpuhtaanapitosopimuksia oli 44 kiinteistön kanssa.

Edellisten lisäksi hoidettiin 208 kaupungin ja 261 valtion, seurakuntien ja vieraiden valtioiden lähetystöjen kiinteistöjen katuosuuksien puhtaanapito kautta vuoden.

Lumenkaatopaikkoja oli eri puolilla kaupunkia yhteensä 20.

Katujen lakaisujätteitä sekä yleisiltä rannoilta puhtaanapitoveneellä kerättyjä rantaroskia kuljetettiin kaatopaikoille yhteensä 65 489 m³.

PUHTAANAPITO-OSASTON MENOT JA TULOT v. 1965.

Menot	mk
Vakinaiset viranhaltijat	321 073
Tilapäiset viranhaltijat	94 838
Viranhaltijoiden muut palkkamenot	6 050
Työsopimussuhteessa olevan henkilökunnan palkkamenot	64 613
Sosiaaliturvamaksut	28 321

Huoneistomenot	288 069
Painatus ja sidonta	155
Tarverahat	5 522
Autokustannukset	12
Korvaukset automaattisesta tietojenkäsittelystä	48 356
Katujen, teiden ja yleisten paikkojen puhtaanapito	7 635 226
Satama-alueet	833 977
Sopimusten mukaiset katupuhtaanapidot	1 724 979
Sopimusten mukaiset kiinteistöpuhtaanapidot	4 790 573
Yleisten mukavuuslaitosten hoito	344 398
Jätteiden käsittelypaikkojen hoito	1 091 304
Talteenotettujen moottoriajoneuvojen kuljetus ja varastointi	21 996
Veden kuljetus yksityisille	104 198
Vuokrat maa-alueista ja rakennuksista	32 987
	<hr/>
Yhteensä	17 436 656

Tulot

Muut tulot	82 435
Satama-alueen puhtaanapito	807 173
Katupuhtaanapito	1 409 513
Kiinteistöpuhtaanapito	4 683 195
Yleisten mukavuuslaitosten hoito	47 675
Lämmön, höyryn ja veden myynti	419 140
Veden kuljetus	42 096
	<hr/>
Yhteensä	7 491 230

PUISTO-OSASTO

ORGANISAATIO JA HENKILÖKUNTA

Puisto-osasto huolehtii kaupungin yleisten puistojen suunnittelusta ja rakentamisesta sekä kasvihuoneiden, taimiston, leikkikenttien ja yleisten puistojen kunnossapidosta. Sen toimesta hoidetaan talvella luistinratoja sekä kesällä kahluu- ja koristelammikoita.

Osasto hoitaa myös kaupungin eri laitosten ja virastojen hallinnassa olevien tonttien puistoja sekä niitä valtion, seurakuntain ja yksityisten kiinteistöjen istutuksia, jotka kaupunki on ottanut hoitaakseen.

Henkilökunnan vahvuus oli 31.12.1965 (v. 64) yhteensä:

- 15 (15) vakinaista viranhaltijaa,
- 1 (1) tilapäinen viranhaltija,
- 18 (15) työsopimussuhteessa olevaa kk.palkkaista toimihenkilöä.

Osaston päällikkönä toimi kaupunginpuutarhuri, agron., puutarhatiet.kand. **Jonne Törmä** ja apulaiskaupunginpuutarhurina puutarhuri **Juhani Tuuri**.

TYÖNTEKIJÄT

Työntekijöiden lukumäärä vaihtelee töiden kausiluonteisuudesta johtuen huomattavasti vuodenajoittain. Se oli pienimmillään tammikuussa, 223 työntekijää, ja suurimmillaan kesäkuussa, 750 työntekijää.

TOIMINTA

Puistosuunnitelmat

Suunnittelutoimistossa laadittiin 122 puutarhasuunnitelmaa, joista muiden laitosten ja rakennusviraston eri osastojen tilauksesta 49. Muita piirustuksia laadittiin 31 kpl.

Kasvihuoneet, lavatarha ja taimisto

Kasvihuoneissa ja lavoissa kasvatettiin 100 000 kukkaryhmäkasvia.

Taulukko — Tabell — Table 7.

Taimistosta puistoihin istutetut, ostetut ja myydyt kasvit (kpl).

Från plantbeståndet till parkerna flyttade och planterade, köpta och sålda växter (st.)

Number of plants transferred from nurseries to parks, bought or sold.

Kasvi Växt Plant	Istutettu Planterade Planted	Ostettu Köpta Bought	Myyty Sålda Sold	Lisätty Ökning Added	Varasto Lager Store
Lehtipuita Lövträd Deciduous trees	1 021	500	26	8 029	14 661
Havupuita Barrträd Coniferous trees	1 838	813	9	2 859	3 164
Koristepensaita Buskar Decorative bushes	22 638	27 443	202	37 471	65 400
Köynnöskasveja Klängväxter Creepers	565	430	31	2 177	3 278
Perennoja Perenna växter Perennials	11 725	7 746	342	398	24 037
Kukkasipuleita Blomlökar Bulbs	51 100	50 400	—	—	—

Puistot

Puistojen kunnossapitoa varten oli kaupunki jaettu kesäaikana neljääntoista ja talvella kymmeneen kunnossapitopiiriin.

Kunnossapitokohteita oli vuoden lopussa seuraavasti:

Yleisiä puistoja	406 kohdetta	420 ha
Erinäisten kaupunginlaitosten puistoja	129 »	80 »
Sopimuksen perusteella hoidettavia puistoja	21 »	8 »

Luistinradat ja kelkkamäet

Talvella kunnostettiin ja hoidettiin 30 luistinrataa ja 26 kelkkamäkeä. Luistinratojen yhteinen pinta-ala oli 66 200 m².

Leikkikentät

Leikkikenttien rakentamista jatkettiin Vallilassa, Metsäpurontien ja Pakilantien kulmassa, Pajalahden puistossa, Munkkiniemen puistotiellä, Kulosaaressa, Pihlajamäessä, Siilitien puistossa, Hermannissa ja Pohjois-Haagassa. Siilitien leikkikentälle rakennettiin kahluuallas.

Uudet puistot

Uusien puistojen rakentamista jatkettiin Merikyöpylänpuistossa, Myllykalionpuistossa, Lauttasaaren ranta-alueiden ja pienten korttelien välisissä puistoissa, Puotilan puistoissa, Meilahden Arboretum-alueella, Eläintarhanlahden rannalla, Kauppalantien ja Nurmijärventien välisessä puistossa, Lapinmäentien varrella, Tuomailankylän kartanon alueella, Munkkiniemenrannassa, Kulosaaren puistoissa, Sturenkadun ja Linnanmäen välisellä alueella, Roihuvuoressa, Myllypurossa, Tammisalossa ja Pirjontien reuna-alueilla.

Uusia rakennustöitä aloitettiin Kullervon puistossa Käpylässä, Kumpulan puistoissa, Oulunkylän puistoissa, Helsinginkadun korttelien 311 ja 396 välisellä alueella, Matti Heleniuksen puistossa Kalliossa, Hakaniemessä ja Niemenmäessä.

Vesijohdot

Uusia kesävesijohtoja asennettiin seuraaviin puistoihin:

Keskuspuistoon	170 m
Puotilan leikkimäkeen	376 »
Pihlajamäen leikkikentälle	58 »
Vanhaisten puistoon	60 »
Siilitien leikkikentälle	92 »
Koulupuutarhaan	403 »
Vallilan leikkikentälle	55 »
Kaupunginpuutarhaan	126 »
	Yhteensä 1 340 m

Suoja-aidat

Panssariverkkoja rakennettiin leikkikenttien suojaksi seuraavasti:

Pakilan koulupuutarhaan	574 m
Siilitien leikkikentälle	197 »
Myllyrinteelle	32 »

Kapteeninkadun leikkikentälle	176 m
Hakaniemen leikkikentälle	250 »
Pirjontien leikkikentälle	142 »
Linnanmäelle	26 »
	<hr/>
Yhteensä	1 397 m

Työllisyystyöt

<i>Työllisyystöinä suoritettut puistotyöt kustannuksineen olivat seuraavat:</i>	mk
Jalankulkuteitä Pakilan ja Paloheinän puistoihin	143 143
Jalankulkuteitä Myllypuron puistoihin	202 537
Jalankulkutie Orapihlajatie ja Ohjaajantien välille	110 859
Puotilan leikkiniityn kunnostaminen	107 054
Tukimuuri Linnanmäelle	35 319
Jalankulkutie Suursuolta Saarnaajantielle	15 430
Puistometsiköiden raivaus- ja harvennustyöt	60 888
Juorumäki Puotilassa	21 516
	<hr/>
Yhteensä	696 756

Laskutustyöt

Puisto-osasto on suorittanut tilaustöitä rakennusviraston eri osastoille, kaupungin muille laitoksille sekä yksityisille seuraavan laskutuksen mukaan:

	mk
Rakennusviraston muita osastoja	750 441
Kiinteistöviraston eri osastoja	104 274
Sairaalamvirastoa	91 108
Huolto- ja lastensuojeluvirastoa	47 755
Kansakouluja ja kirjastoja	179 535
Urheilu- ja ulkoiluvirastoa	55 861
Satamalaitosta	258
Liikelaitoksia	30 145
Palolaitosta	9 539
Yksityisiä	20 200
	<hr/>
Yhteensä	1 289 121

MÄÄRÄRAHOJEN KÄYTTÖ

Menot	mk
Vakinaiset viranhaltijat	203 804
Tilapäiset viranhaltijat	8 742

Taulukko — Tabell — Table 8.

V. 1965 valmistuneet puistot, leikkikentät ja kahluualtaat.
Parker, lekplaner och plaskdammar som blivit färdiga år 1965
Parks, playgrounds and paddling pools built in 1965

Kohde Anläggning Place	Pinta-ala m ² Areal m ² Area m ²	Kustannukset v. 1965 mk Kostnader år 1965 mk Cost in 1965 Fmk
<i>Yleisiä puistoja:</i> <i>Allmänna parker:</i> <i>General parks:</i>		
Ranta-alueita Lauttasaarella Strandområden på Drumsö Seashore areas in Lauttasaari	5 100	49 809
Pajalahden puistosta osa En del av parken vid Smedjeviken Part of Pajalahti Park	15 700	51 101
Sturenkadun ja Linnanmäen välinen osa Avsnittet mellan Sturegatan och Borgbacken The area between Sturenkatu and Linnanmäki	2 300	32 663
Sotilaspellontien leikkikenttä Lekplanen vid Soldatåkersvägen Sotilaspellontie playground	17 200	29 863
Eläintarhanlahden perusparannustyöt Grundförbättringsarbetena vid Djurgårdsviken Eläintarha Bay basic improvement work	—	39 986
Pirjontien ja Pakilantien kulma Hörnet av Britasvägen och Baggbölevägen Pirjontie and Pakilantie corner	3 000	39 985
Kauppalantien ja Mannerheimintien välisen alueen osa Avsnittet av området mellan Köpingsvägen och Mannerheimvägen Part of the area between Kauppalantie and Mannerheimintie	42 500	79 918
Munkkiniemen rannan osa Avsnitt av Munksnäs strand Part of the shore in Munkkiniemi	14 000	79 999
Lapinmäentien ja Vihdintien kulma Hörnet av Labbackavägen och Vichtisvägen Lapinmäentie and Vihdintie corner	2 700	39 642
Siilitien kahluulammikko laattatasoineen Plaskdammen jämte med plattor beklädda avsatser vid Igelkottsvägen Siilitie paddling pool with its block levels	540	42 791
Hakaniementorin istutukset Planteringarna på Hagnäs torg Plantings in Hakaniemi Market Place	3 050	39 797
Munkkiniemen ostoskeskuksen ja Huopalahdentien välinen alue Området mellan Munksnäs köpcentrum och Hoplahdvägen The area between Munkkiniemi shopping centre and Huopalahdentie ...	2 670	24 318
<i>Katualueita:</i> <i>Gatuområden:</i> <i>Street areas:</i>		
Itäisen moottoritien reuna-alueet Östra motorvägens kanter The edges of the eastern motorway	21 800	
Sofianlehdon paikoitusalue Sofielunds parkeringsområde Sofianlehto parking area	1 900	

Viranhaltijain muut palkkamenot	8 256
Työsopimussuhteessa olevan henkilökunnan palkkamenot	7 545
Sosiaaliturvamaksut	13 670
Huoneistomenot	38 412
Tarverahat	7 016
Korvaus automaattisesta tietojenkäsittelystä	20 478
Puistojen ja istutusten kunnossapito	2 036 268
Erinäisten kaupungin laitosten istutukset	39 978
Sopimuksen perusteella hoidettavat istutukset	59 462
Pienet kelkkamäet ja luistinradat	118 679
Kaupunginpuutarhan kasvihuoneiden ja asuinrakennusten lämpö-, valaistus- ja puhtaanapitokustannukset	29 778
Istutusten ja kasvihuoneiden vedenkulutus	84 795
Talvipuutarhan hoito	15 903
Taimiston hoito	64 464
Puistojen vartiointi	177 334
Puisto- ja puutarhakalusto	133 928
Mullan valmistus ja lannan hankinta	55 872
Vanhojen nurmien ja käytävien uudistus	78 358
Satunnaiset istutukset ja koristelut	6 220
Tuholaisten torjunta	7 891
Metsien ja puistorantojen puhdistus	29 154
Suoja-aidat	59 895
Nurmipintaisten erotuskaistojen ja korokkeiden hoito katualueilla ...	43 899
Kiinteän käyttöomaisuuden korot	28 976
Kiinteän käyttöomaisuuden poistot	19 154
Uusien puistojen, leikkikenttien ja kahluualtaiden rakentaminen v. 1965 määrärahoilla	1 444 151
Aikaisemmilta vuosilta siirtyneillä määrärahoilla	474 894
Munkkivuoren ostoskeskuksen ja Huopalahdentien välisen alueen kunnostaminen Khn erikseen myöntämällä varoilla	24 318
Yhteensä	5 341 307

Tulot

Tulot kaupungille kuulumattomien istutusten kunnossapidosta	13 970
Kaupunginpuutarhan tulot	64 252
Vuokrat	2 592
Luontoisedut	8 622
Muut tulot (pääasiallisesti yleiskuluja)	135 443
Yhteensä	224 873